

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER- 2024
SIXTH SEMESTER
Subject: Banking & Finance I (BCOM19-307B)

Date: 10/12/2024

Total marks: 100

Time: 10:00 a.m. to 1:00 p.m.

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1. (A) Answer the multiple-choice questions (Any 10) (10)

1. Bank are the manufacturer of _____.
 - a) Employment
 - b) Capital
 - c) Money
 - d) Market
2. Political environment is the part of _____ environment
 - a) External
 - b) Internal
 - c) Micro
 - d) None of these
3. ICICI is ____ bank
 - a) Private
 - b) Public
 - c) Foreign
 - d) None of these
4. Only nationalize banks are regarded as ____ sector banks.
 - a) Public
 - b) Foreign
 - c) Private
 - d) None of these
5. In the year 1955 _____ was established
 - a) SBI
 - b) Bank of Maharashtra
 - c) RBI
 - d) None of these
6. In Indian its central bank is _____.
 - a) Indian Bank
 - b) RBI
 - c) Bank of Maharashtra
 - d) SBI
7. Business environment is divided into _____ parts.
 - a) Two
 - b) Five
 - c) Seven
 - d) Ten
8. Bank of India is ____ bank.
 - a) Private
 - b) Foreign
 - c) Public
 - d) None of these
9. Nationalization of bank took place in the year ____ for the first time.
 - a) 1959
 - b) 1989
 - c) 1969
 - d) 2018
10. R.B.I was established in the year _____.
 - a) 1935
 - b) 1955
 - c) 1945
 - d) None of these

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. (अ) खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. बँक उत्पादक आहे.
अ) रोजगार अ) भांडवल
क) पैसा क) विपणन
२. राजकीय पर्यावरण हे पर्यावरणाचा भाग आहे.
अ) बहिर्गत ब) अंतर्गत
क) सूक्ष्मलक्षी ड) यापैकी नाही
३. आय.सी.आय.सी.आय ही बँक आहे.
अ) खासगी ब) सार्वजनिक
क) विदेशी ड) यापैकी कोणतेही नाही
४. राष्ट्रीयकृत बँकांनाच क्षेत्रातील बँक असे संबोधण्यात येते.
अ) सार्वजनिक ब) विदेशी
क) खासगी ड) यापैकी कोणतेही नाही
५. इ.स. १९५५ मध्ये या बँकेची स्थापना झाली.
अ) भारतीय स्टेट बँक ब) भारतीय मध्यवर्ती बँक
क) भारतीय रिझर्व्ह बँक ड) यापैकी नाही
६. ही भारताची मध्यवर्ती बँक आहे.
अ) भारतीय रिझर्व्ह बँक ब) आर.बी.आय
क) बँक ऑफ महाराष्ट्र ड) एस.बी.आय
७. व्यावसायिक पर्यावरण हे भागात विभागले जाते.
अ) दोन ब) पाच
क) सात ड) दहा
८. बँक ऑफ इंडिया ही बँक आहे.
अ) खासगी ब) खासगी
क) सार्वजनिक ड) यापैकी कोणतेही नाही
९. बँकेचे राष्ट्रीयकरण प्रथम इ.स. मध्ये झाले.
अ) १९५९ ब) १९८९
क) १९६९ ड) २०१८
१०. भारतीय रिझर्व्ह बँकेची स्थापना इ.स. मध्ये झाली.
अ) १९३५ ब) १९५५
क) १९४५ ड) यापैकी कोणतेही नाही
११. ए.टी.एम म्हणजे
अ) ऑल टाइम मनी ब) ऑटोमॅटिक टेलर मशीन
क) ऑल टेलर मशीन ड) ऑटोमॅटिक टाइम मशीन

१२. स्टॅन्डर्ड चार्टर्ड बँक ही बँक आहे.
 अ) विदेशी ब) विना-अनुसूचीत
 क) अनुसूचित ड) यापैकी कोणतेही नाही
१३. की जे आर.बी.आय च्या दुसऱ्या शेड्युलमध्ये समाविष्ट नाही.
 अ) अनुसूचित बँका ब) खासगी बँका
 क) बिनाअनुसूचित बँका ड) यापैकी एकही नाही

(ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. सेबी काय करते?
२. मध्यवर्ती बँक म्हणजे काय?
३. सहकारी बँकांची उदाहरणे द्या.
४. प्राथमिक कृषी सहकारी कर्ज संस्था म्हणजे काय?
५. सी.ए. आर. म्हणजे काय?
६. रिझर्व्ह बँकेची नियंत्रणात्मक कार्ये कोणती
७. व्यवसायाचे पर्यावरण म्हणजे काय?

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४)

(२०)

१. एस.बी.आय ची कार्ये विस्तृत करा
२. पतनियंत्रण
३. बँकेचे राष्ट्रीयकरण
४. सहकारी बँक
५. नरसिंह कमिटी
६. भारतीय रिझर्व्ह बँक

प्र. ३) खालील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३)

(३०)

१. पतनियंत्रण म्हणजे काय? पतनियंत्रणाची पद्धती तपशीलवार लिहा.
२. बँकींगचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करून लिहा.
३. भारतीय राज्यसहकारी बँकांची कार्ये कोणती?
४. 'सूक्ष्म पर्यावरण' स्पष्ट करा.
५. भारतीय रिझर्व्ह बँकेची प्रवर्तकीय कार्ये कोणती?

प्र. ४) खालील प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

(३०)

१. बँक क्षेत्र सुधारण्यासाठी नरसिंहम् कमिटीने (१९९१) सुचविलेल्या सुधारणा सांगून स्पष्ट करा.
२. निर्देशित पत कार्यक्रम म्हणजे काय? स्पष्ट करा.
३. भारतीय अर्थव्यवस्थेत बँकींगची भूमिका कोणती? स्पष्ट करा.
४. बहिर्गत पर्यावरणाचे घटक कोणते? स्पष्ट करा.
